

Inhoudsopgave

Ter informatie	2
Verkiezingsprogramma	3
2.3 Een sociaal vangnet en goed pensioen 2.3.5 Collectieve arbeidsongeschiktheidsverzekering en pensioen voor alle werkenden (blz 34) tekst aanvullen	3
3.3.3 Bloeiende gemeenschappen in de wijk: tekst toevoegen (blz 40)	3
5.4.30 Meer aandacht voor collectieve preventie. (blz 64): tekst toevoegen.....	3
5.5.2 Jongeren weerbaar maken: tekst toevoegen (blz 66)	4
Verkiezingsprogramma 5.7 Een rijk aanbod aan kunst en cultuur	4
5.7 Amendement tekst van de titel 5.7 vervangen.	4
Amendement: invoegen > 5.7.0. De noodzaak van kunst en cultuur (titel).....	4
5.7.1 Amendement tekst toevoegen.....	4
5.7.2 Amendement . toevoegen.....	5
5.7.3 Amendement: tekst + titel geheel vervangen door.....	5
5.7.4 Amendement: vervangen.	6
5.7.5 Amendement: tekstvervanging en titelwijziging.....	6
5.7.6 Rijksmusea één dag per maand gratis: geen amendement.	7
5.7.7 Inclusieve cultuur: geen amendement.....	7
5.7.8 Amendement: titel wijzigen, tekst vervangen door	7
5.7.9 Geen winst op doorverkoop tickets: geen amendement	8
5.7.10 Extra amendement: Creatieve vrijheid: ruimte voor visie (titel).....	8
5.7.11 Extra amendement: (Inter)nationale samenwerking: noodzaak voor ecosysteem (titel).....	8
5.7.12 Extra amendement: Ondersteuning Zelfstandige Kunstenaars: hef kwetsbaarheid op. (titel) 9	
5.7.13 Extra amendement: Kunst in de Openbare Ruimte: verrijk de leefomgeving (titel)	9
5.7.14 Extra amendement: Talentontwikkeling en perspectief voor jonge kunstenaars beleid (titel) 9	
5.7.15 Extra amendement: Behoud Cultureel Erfgoed: behoud verleden, gericht op de toekomst (titel)	10
5.7.16 Extra amendement: Duurzame Cultuur Praktijken: milieu als waarde (titel).....	10
5.7.17 Extra amendement: De politiek is verantwoordelijk voor voldoende budget (titel).....	11
5.7.18 Extra amendement: Subsidie huisvesting en cultuurprogramma ontkoppelen (titel)	11
7.2 Onze financiële keuzes. 7.2.12 investering in kunst en cultuur (blz 90).....	12

Ter informatie

De idee is dat met behulp van de amendementen tool deze amendementen worden ingediend door personen die lid zijn van of PvdA of GroenLinks of beiden.

Er is een overzicht van amendementen gekoppeld aan welke personen met welke amendementen die dit gaan doen.

Zie het aparte instructie document met nummer van de amendementen en de personen

We willen jullie vragen: stem, stem, stem!!

Per amendement zijn er 50 nodig.

Er is 1 amendement wat bestaat uit het gehele – door ons als netwerk – samengesteld puntenplan – met textuele aanvulling, wat dient als vervanging van de gehele paragraaf 5 van het verkiezingsprogramma. Dit wordt als apart document verspreid.

Het verzoek is: breng daar – als lid van het netwerk cultuur van GroenLinks/ PvdA zowiezo je stem op uit!!

Alle overige voorgestelde amendementen zijn gericht op de paragrafen uit het verkiezingsprogramma.

Deze kan je vinden in dit document.

Als er geen amendement nodig is staat dat achter de betreffende paragraaf.

Er zijn ook extra amendementen – aanvullend op de paragrafen. Deze zijn doorgenummerd.

Veel leesplezier!

Vragen: stuur me een app (werkt sneller dan de mail)

Mark Gerrits

Amsterdam, 12-september 2023

Aanpassingen na bijeenkomst zaterdag 9 september 2023.

NB. Inhoud en nummering is gewijzigd: dit is meest recente document

Verkiezingsprogramma

2.3 Een sociaal vangnet en goed pensioen

2.3.5 Collectieve arbeidsongeschiktheidsverzekering en pensioen voor alle werkenden (blz 34) tekst aanvullen

Daarom komt er op termijn een verplichte arbeidsongeschiktheidsverzekering voor alle zzp'ers, met een eerlijke bijdrage van de opdrachtgevers en een **inkomensafhankelijke premie**. We zorgen voor een betaalbare premie. **De overheid springt zo nodig financieel bij om te garanderen dat deze verzekering voor iedereen toegankelijk is.**

Samen met pensioenfondsen creëren we een cultureel pensioenfonds waarmee ook zzp'ers toegankelijk een leefbaar inkomen voor hun oude dag veilig kunnen stellen

TOELICHTING

Doordat freelancers enkel als zzp'er kunnen werken, zien we dat met name makers nog steeds in een zeer kwetsbare positie zitten: laag inkomen en zonder enige sociale zekerheden. Verbeteringen door het landschap zelf (zoals de fair practice code) kunnen dat probleem maar deels aanpakken omdat een groot deel van de makers praktijk buiten registreerbare uren valt. Een sociaal vangnet voor deze werkende armen ontbreekt.

3.3.3 Bloeiende gemeenschappen in de wijk: tekst toevoegen (blz 40).

3.3.3 Bloeiende gemeenschappen in de wijk & culturele voorzieningen

We investeren daarom fors in de leefbaarheid van buurten en wijken en plekken waar mensen samenkomen en zich kunnen organiseren.

In dat kader zorgen we ook voor de terugkeer van culturele voorzieningen in de wijken.

TOELICHTING

Ook hier dient de culturele component vermeld te worden.

5.4.30 Meer aandacht voor collectieve preventie. (blz 64): tekst toevoegen.

Ook het ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport gaat meer geld uitgeven aan preventie. **De inzet van culturele participatie in de vorm van muziek, theater of schilderen zijn hierbij beproefde middelen. Ook voor jongeren zijn er langs deze weg mogelijkheden als alternatief voor uitgaan.**

TOELICHTING

Ook hier dient de culturele component vermeld te worden.

5.5.2 Jongeren weerbaar maken: tekst toevoegen (blz 66).

De meest kwetsbare jongeren beschermen we tegen de verlokkingen van criminele organisaties door samen met ouders, scholen, jeugdzorg, (specialistische) jongerenwerkers, rolmodellen en politie beschermende netwerken om hen heen te bouwen. Naast sport is de inzet van culturele participatie in de vorm van muziek, theater of schilderen, hierbij een beproefde methode.

TOELICHTING

Ook hier dient de culturele component vermeld te worden.

Verkiezingsprogramma 5.7 Een rijk aanbod aan kunst en cultuur

5.7 Amendement tekst van de titel 5.7 vervangen.

Kunst en cultuur zijn een basis van onze beschaving.

TOELICHTING

De belang en de positie van kunst en cultuur zou in de titel van de paragraaf tot uitdrukking moeten komen.

Amendement: invoegen > 5.7.0. De noodzaak van kunst en cultuur (titel)

Juist in een samenleving waar onderling vertrouwen en respect in zwaar weer verkeert is kunst en cultuur uiterst belangrijk als stimulator van geloof in en respect voor wat mooi en goed is. Ook als spiegel om te tonen op welke manier zaken fout kunnen gaan (met als doelstelling dat men inziet hoe het anders had gekund). Kunst en cultuur moet naast overdracht van cultureel erfgoed ook ruimte geven aan kunst, die schuurt en uitnodigt tot debat.

TOELICHTING

Dit hoofdstuk moet openen met een tekst die duidelijk maakt waarom kunst en cultuur belangrijk is, juist nu. Waarbij in de woordkeus moet worden aangesloten op de openingstekst van Frans Timmermans. Dit is een herhaling van de tekst, die we voorstellen in te voegen in hoofdstuk A3. Maar in hoofdstuk 5.7 herhalen omdat er ook mensen zijn die alleen de cultuurparagraaf lezen om hun keuze te maken

5.7.1 Amendement tekst toevoegen.

Wij zullen het initiatief nemen voor een wetsvoorstel waarbij wettelijk wordt vastgelegd dat er - zoals er een vast percentage naar defensie gaat - een vast percentage van het Bruto Nationaal Product naar kunst en cultuur gaat.

Wij pleiten voor forse investeringen in kunst en cultuur, waarbij het budget voor het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen aanzienlijk wordt verruimd met een extra bedrag van (tenminste) 1 miljard euro.

We investeren in de culturele en creatieve sector, niet alleen via het Rijk, maar ook via gemeenten en provincies. Cultuurparticipatie, **kunsteducatie**, amateurkunst en muziekverenigingen ondersteunen we extra. Wij hechten grote waarde aan regionale spreiding van culturele voorzieningen en subsidies.

We **z**etten in op een toereikend veld van kleinere laagdrempeligere **productiehuizen**, die naast grote instellingen **essentieel** zijn voor de vitaliteit van de cultuursector en voor de toegankelijkheid voor het (regionaal) publiek.

TOELICHTING

Het afgelopen decennium is een groot deel van de productiehuizen verdwenen. Dit zijn kleinere organisaties met financiering voor huisvesting en budgetten om een aantal kleine producties per jaar te produceren. Productiehuizen hebben, zowel qua publieks- als makerfocus, veelal een regionaal karakter. Door het wegvallen daarvan zien we dat zowel een plek voor publiek mist om laagdrempelig met nieuwe kunstvormen kennis te kunnen maken, als dat makers een schakel missen in hun carrière en ontwikkeling tussen hun afstuderen, en aan het werk gaan bij grotere instellingen met een (inter)nationale focus. Met name bij de podiumkunsten en muziek is dit het geval. In die sectoren willen we inzetten op deze productiehuizen.

5.7.2 Amendement . toevoegen

We maken het basisabonnement van de bibliotheek gratis voor iedereen. Bibliotheken gaan samenwerken met scholen om daar een wisselende en hoogwaardige collectie boeken te garanderen. We houden vast aan de plannen om een zorgplicht voor gemeenten in te voeren die voorschrijft dat in iedere kleine gemeente of grootstedelijke buurt met kansengelijkheidsproblematiek een bibliotheek moet zijn.

Wij willen de toegankelijkheid, bereikbaarheid en kwaliteit van de bibliotheek voor de langere termijn veiligstellen.

5.7.3 Amendement: tekst + titel geheel vervangen door

5.7.3: (nieuwe **titel**) Fair Pay & fair practice: norm bij subsidiëring

Wij willen fair pay & fair practice als norm hanteren binnen de culturele sector. Bij het verstrekken van subsidies, zowel door de rijksoverheid, provincies als gemeenten, zal fair pay & fair practice een bindende voorwaarde zijn. Subsidies moeten zodanig geormerkt worden dat deze direct terechtkomen bij makers en uitvoerenden.

Een eerlijke beloning voor cultuurwerkers, docenten, kunstenaars, scheppend en uitvoerend, staat hoog op onze agenda om de sociale positie van de kunstenaars te versterken.

Waar onderbetaling wordt gesignaleerd (oa. via de diverse Ketentafels - Platform PACCT) zal passend worden (bij)gefinancierd door (structurele) verruiming van het budget van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen

Zoals in hoofdstuk 2.3 aangegeven, creëren we een collectieve arbeidsongeschiktheidsverzekering en pensioen voor alle werkenden, waar ook culturele zelfstandige (zzp'ers) onder vallen

TOELICHTING

Omdat in de culturele sector veel freelancers werken, zien we dat met name makers nog steeds in een zeer kwetsbare positie zitten: laag inkomen en zonder enige sociale zekerheden. Verbeteringen door het landschap zelf (zoals de fair practice code) kunnen dat probleem maar deels aanpakken omdat een groot deel van de door makers aan hun praktijk bestede tijd niet gehonoreerd wordt. Er is sprake van werkende armen Een sociaal vangnet voor deze werkende armen ontbreekt.

5.7.4 Amendement: vervangen.

We gaan uit van vertrouwen en creatieve vrijheid. We versoepelen de voorwaarden en verantwoordingseisen van projectsubsidies, verlagen en verkorten de aanvraagprocedures en breiden de mogelijkheden uit om mondeling aan te vragen.

We willen dat makers, zoals bij de COVID pandemie, zeer laagdrempelig en zonder voorwaarden, direct bedragen tot 5000 euro kunnen aanvragen, zodat we een explosie aan creativiteit en diversiteit realiseren. Wij willen dat dergelijke regelingen een vast onderdeel worden van overheidsfondsen.

Voor structurele financiering maken we het mogelijk om voor acht jaar - in plaats van vier jaar - subsidie aan te vragen.

TOELICHTING

Door hoge verantwoordingseisen en ingewikkelde procedures zijn makers en instellingen gedwongen een fors deel van hun tijd en financiën te steken in het veiligstellen van die financiering, en zorgen tevens voor een zware overhead bij overheidsfondsen zelf. Dat is zonde, en vormt een aanzienlijke drempel voor de diversifiëring van het culturele landschap.

Door de aanvraagprocedure bij de COVID-pandemie eenvoudig te houden was een explosie van kunstuitingen het gevolg.

5.7.5 Amendement: tekstvervanging en titelwijziging

Titel: Creatieve Industrie: versterken makers klimaat

De creatieve industrie is een belangrijke motor van economische groei en (culturele) innovatie.

We stimuleren de Nederlandse creatieve maakindustrie met fiscale voordelen en een fonds dat leningen verstrekt aan Nederlandse producties. Voor commerciële online-exploitanten voeren we een

exploitatieheffing in over de inkomsten van onder meer streamingsabbonnementen. We houden vast aan het lage btw-tarief van 9% voor cultuur en media.

Wij willen de culturele sector ondersteunen bij het benutten van digitale mogelijkheden voor kunstproductie, -verspreiding en -beleving. Wij willen dat streamingdiensten een verplicht minimum percentage van 25% aan Nederlandse producties (laat) produceren en uitzenden.

Tegelijkertijd zullen we aandacht besteden aan de bescherming van auteursrechten en de privacy van kunstenaars en consumenten.

Wij willen vaste plekken door het hele land realiseren waar we makers van kunst en cultuur tegen een betaalbare prijs kunnen ondersteunen. Wij willen waarborgen dat deze plekken - ook op termijn - bereikbaar blijven voor de makers van kunst en cultuur.

TOELICHTING

Economische groei en (culturele) innovatie komt niet vanzelf, je zal ook moeten zorgen voor plekken waar de makers die groei kunnen gaan realiseren.

Wij willen de (nederlandse) producties stimuleren door de - vaak hoge winsten - van streamingsdiensten af te romen, en dit geld te herinvesteren in Nederland.

5.7.6 Rijksmusea één dag per maand gratis: geen amendement.

5.7.7 Inclusieve cultuur: geen amendement.

5.7.8 Amendement: titel wijzigen, tekst vervangen door

Titel: Samenhangend cultuuronderwijs

Wij verankeren kunst- en cultuureducatie wettelijk in het onderwijscurriculum van zowel basis- als voortgezet en PABO-onderwijs. Hiermee wordt het een verplicht onderdeel van het onderwijsprogramma.

Wij willen dat kunstvakdocenten en professionals uit de wereld van kunst en cultuur lesgeven in zowel het basis- als voortgezet en PABO- onderwijs en enthousiasme genereren voor alles wat met kunst en cultuur te maken heeft.

Gemeenten krijgen een wettelijke taakstelling om (buitenschoolse) cultuureducatie en cultuurparticipatie beschikbaar te maken en te houden.

De basisinfrastructuur voor educatie, talentontwikkeling en cultuurparticipatie moet voor iedere portemonnee bereikbaar zijn. Per gemeente wordt het budget voor kunst en cultuur in het gemeentefonds geormerkt.

Wij zetten in op langjarige beleidskaders zodat de keten van kunst- en cultuureducatie en cultuurparticipatie wordt versterkt en voor de toekomst behouden blijft. Borging van de verbinding tussen binnen- en buitenschools is hierbij van cruciaal belang.

TOELICHTING

Dit amendement draagt bij aan een stevige basis onder de creatieve ontwikkeling van alle burgers en de open interesse voor kunst, cultuur en het andere in de pluriforme samenleving. Daarmee versterken we de basis onder de samenhangende culturele ketens: kinderen en de jeugd van nu zijn de kunstenaars, docenten en inspirators van de toekomst. En versterken we de basis onder de innovatieve, inclusieve, veerkrachtige, open en democratische samenleving – in deze tijd meer dan ooit van belang.

5.7.9 Geen winst op doorverkoop tickets: geen amendement

5.7.10 Extra amendement: Creatieve vrijheid: ruimte voor visie (titel)

Kunstenaars krijgen meer vrijheid in hun creatieve proces. Subsidies worden minder strikt gestuurd, zodat kunstenaars de ruimte krijgen om in vrijheid hun visie te verwezenlijken.

We creëren ruimte voor experiment in de cultuursector en geven kunstenaars de vrijheid en de kans om te experimenteren en te innoveren.

5.7.11 Extra amendement: (Inter)nationale samenwerking: noodzaak voor ecosysteem (titel)

Binnen Nederland willen wij de samenwerking tussen de disciplines, tussen cultuureducatie-instellingen, amateurs en professionals en hun organisaties bevorderen zodat we de beschikking krijgen over een bestendig cultureel ecosysteem.

Cultuur kent geen grenzen, en wij willen de culturele uitwisseling met andere landen en culturen bevorderen. Internationale samenwerking tussen kunstenaars, instellingen en culturele organisaties zal worden gestimuleerd om culturele diversiteit te vieren en gezamenlijke uitdagingen aan te gaan.

Wij vergroten het budget voor de export van kunst en cultuur(uitingen).

TOELICHTING

Kunst & Cultuur zijn gebaat bij een ecosysteem waarin samengewerkt wordt tussen partijen in de sector.

Nederland heeft een open economie, is gebaat bij handelsrelaties... maar ook bij culturele relaties. Zoals er (economische) handelsmissies zijn die -financieel - gesteund worden door Ministerie EZ, zo zullen culturele (export) missies - meer - financiële steun nodig hebben.

5.7.12 Extra amendement: Ondersteuning Zelfstandige Kunstenaars: hef kwetsbaarheid op. (titel)

Hulde voor ZZP'ers in kunst en cultuur, waardeer initiatieven, maar maak een einde aan de schijnzelfstandigheid! Realiseer vaste loondienstverbanden voor hen die gedwongen in zo'n situatie verkeren.

Zelfstandige kunstenaars vormen een essentiële en kwetsbare groep binnen de cultuursector. Wij zullen hun positie versterken door het bieden van betere sociale voorzieningen, zoals een betaalbare arbeidsongeschiktheidsverzekering, en door het verminderen van administratieve lasten voor het verkrijgen van subsidies.

Elke cultuurwerker moet recht krijgen op een (betaalbaar) goed pensioen.

Verruim en oormerk middelen van het Ministerie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen zodat alle werkenden (zowel die in loondienst als de zelfstandigen) in de culturele sector zich kunnen verzekeren tegen arbeidsongeschiktheid en een pensioen kunnen opbouwen.

TOELICHTING

Behoeft geen verdere toelichting (nemen wij aan).

Zie o.a. het rapport "Passie gewaardeerd" (<https://www.ser.nl/nl/publicaties/passie-gewaardeerd>).

In een gezamenlijk advies komen de Sociaal Economische Raad (SER) en de Raad voor Cultuur met concrete voorstellen om de zwakke arbeidsmarktpositie van werkenden in de culturele en creatieve sector te verbeteren. In een eerdere verkenning (januari 2016) hebben deze raden vastgesteld dat de arbeidspositie van veel mensen in de culturele en creatieve sector zorgwekkend is.

Kern van de problematiek omschrijft Mariëtte Hamer, voorzitter van de SER (lid van de PvdA), als volgt: "Kunst en cultuur zijn essentieel voor onze samenleving. Maar de waarde die de sector creëert, komt lang niet altijd bij de makers terecht. De sector moet daarom in actie komen, waar nodig samen met de overheid."

5.7.13 Extra amendement: Kunst in de Openbare Ruimte: verrijk de leefomgeving (titel)

Kunst in de openbare ruimte verrijkt onze leefomgeving en draagt bij aan de identiteit van onze steden en dorpen. Wij willen de kunst in de openbare ruimte bevorderen door het creëren van meer kunstprojecten en -routes, in samenspraak met lokale kunstenaars en gemeenschappen.

5.7.14 Extra amendement: Talentontwikkeling en perspectief voor jonge kunstenaars beleid (titel)

Jonge kunstenaars verdienen de kans om hun talenten te ontwikkelen en door te groeien.

Wij willen sterke keten voor talentontwikkeling stimuleren om een stevige basis te bieden voor jonge kunstenaars. Wij willen het opdrachtgeverschap van overheden en productiefondsen voor jonge kunstenaars stimuleren.

Wij bevorderen samenhangende lokale talentroutes, zodat jongeren de weg naar het professionele podium (muziek, dans, theater, beeldende kunst) kunnen bewandelen.

Wij bevorderen de heroprichting van publiek gesubsidieerde muziekscholen - centra voor kunstzinnige vorming, zodat voorzien kan worden in lokale cultuureducatie en - participatie.

Het onderwijs bij de gesubsidieerde muziekscholen / centra voor kunstzinnige vorming moet gegeven worden door gekwalificeerde (vak)docenten die in loondienst zijn.

TOELICHTING

Hiermee investeren we in de toekomst. Dit amendement bij aan een stevige basis onder de ontwikkeling van creatieve talenten in Nederland en een goed perspectief op een duurzame beroepsuitoefening.

Daarmee dragen we bij aan een innovatieve, inclusieve, veerkrachtige, open en democratische samenleving, waarin verbeelding, kunstenaarschap, tegencultuur en dialoog een stevige, vitale plek innemen in de publieke sfeer. In de volgorde zou dit amendement aansluiting moeten hebben met het wettelijk verankeren van kunst- en cultuureducatie (na paragraaf 5.7.8)

5.7.15 Extra amendement: Behoud Cultureel Erfgoed: behoud verleden, gericht op de toekomst (titel)

Wij hechten waarde aan het behoud van ons cultureel erfgoed. Door extra middelen vrij te maken voor, en te investeren in, restauratie en behoud van monumenten, historische gebouwen en archeologische vindplaatsen, kunnen we - vanuit dit historisch besef - ons rijke verleden behouden en beschermen voor toekomstige generaties.

Wij garanderen het voortbestaan van Nederlandse topinstellingen in de culturele sector, waaronder de symfonische orkesten.

TOELICHTING

Het is belangrijk voor het cultureel bewustzijn om erfgoed te behouden.

Wij zijn een klein land met (nog) een aantal topinstellingen. Het voortbestaan daarvan staat onder druk door de - onder de VVD - ingezette bezuinigingen. Dat moet stoppen.

5.7.16 Extra amendement: Duurzame Cultuur Praktijken: milieu als waarde (titel)

Duurzaamheid staat hoog op onze agenda, ook in de cultuursector. Wij zullen duurzame cultuur praktijken bevorderen door bijvoorbeeld het gebruik van milieuvriendelijke materialen te stimuleren en duurzame energieoplossingen te ondersteunen in culturele instellingen en evenementen.

Wij willen dat instellingen die subsidies ontvangen vanuit de Rijksfondsen zich committeren aan de doelstellingen van het (klimaat)akkoord van Parijs

TOELICHTING

Instellingen in de culturele sector zullen moeten (gaan) nadenken en acteren op duurzaamheid. Bijvoorbeeld: hergebruik van materialen, decors, gebruik van andere vervoermiddelen (per trein / elektrische (vracht)auto's).

5.7.17 Extra amendement: De politiek is verantwoordelijk voor voldoende budget (titel)

Politiek bepaalt het volume van het kunstbudget, deskundigen bepalen de verdeling.

De politiek gaat over het budgetvolume en randvoorwaarden, de verdeling van de kunstsubsidies moet worden overgelaten aan deskundigen (die periodieke wisselen om eenzijdige bevoordeling te voorkomen).

TOELICHTING

Het is belangrijk om duidelijk te maken dat de politiek over de financiële en eventueel aanvullende andere randvoorwaarden (als fair practice en inclusiviteit) gaat, maar dat de inhoudelijke beoordeling bij toekenning/verdeling van subsidies voor kunst en cultuur moet gebeuren door deskundigen (Raad voor de Kunst of iets dergelijks).

Daarmee zijn zaken als ruimte voor vernieuwing, ruimte voor digitale kunst en dergelijke in handen van deskundigen en niet van de willekeur van de politiek.

5.7.18 Extra amendement: Subsidie huisvesting en cultuurprogramma ontkoppelen (titel)

De huisvesting van gesubsidieerde instellingen voor kunst en cultuur is grotendeels in handen van de overheid. Wij willen de financiering van de huisvesting scheiden van de subsidie voor kunst en cultuuruitingen. Subsidie voor kunst en cultuur moet niet gebruikt worden voor de huisvesting maar voor het cultuurprogramma.

TOELICHTING

Veel huisvesting van gesubsidieerde instellingen is in handen van de overheid. Door de financiële taakstellingen bij de onroerend goed afdelingen gaan de prijzen omhoog. En vervolgens gaat dat ten koste van de financiële ruimte van het kunst- en cultuurprogramma. Door deze twee geldstromen te scheiden blijft duidelijk welke financiële ruimte er voor het kunst- en cultuurprogramma is.

7.2 Onze financiële keuzes. 7.2.12 investering in kunst en cultuur (blz 90)

Kunst en cultuur is hetgeen wij willen verdedigen, daarom wordt een vast wettelijk percentage van het Bruto Nationaal Product vastgesteld voor kunst en cultuur, net zoals er een vast percentage naar defensie gaat. Een directe investering in kunst en cultuur van een extra bedrag van tenminste 1 miljard euro is noodzakelijk.

TOELICHTING

In het verleden is er dramatisch bezuinigd op kunst en cultuur. Er zijn later herstel besluiten genomen, maar niet genoeg om de kaalslag van destijds te herstellen.

Het vaste percentage voor defensie is om ons te verdedigen, het vaste percentage voor kunst en cultuur is om wat we willen verdedigen.